

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Ustawodawczej**

nr posiedzenia: **136**

data posiedzenia: **4 marca 2021 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 lipca 2020 r. (sygn. akt K 4/19) dotyczącego ustawy z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw.
2. Rozważenie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw.
3. Rozpatrzenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 sierpnia 2020 r. (sygn. akt K 46/15) dotyczącego ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczącą komisji Krzysztof Kwiatkowski.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Rafał Ambrozik, Marek Borowski, Krzysztof Brejza, Leszek Czarnobaj, Grzegorz Czelej, Jerzy Czerwiński, Stanisław Gogacz, Jolanta Hibner, Jan Maria Jackowski, Bogdan Klich, Magdalena Kochan, Agnieszka Kołacz-Leszczyńska, Marek Komorowski, Małgorzata Kopiczko, Krzysztof Kwiatkowski, Jan Filip Libicki, Marek Martynowski, Krzysztof Mróz, Marek Pęk, Wojciech Piecha, Lidia Staroń, Adam Szejnfeld, Aleksander Szwed, Wadim Tyszkiewicz, Kazimierz Michał Ujazdowski, Jerzy Wcisła, Barbara Zdrojewska,

senator:

Stanisław Ożóg,

goście, m.in.:

Ministerstwo Klimatu i Środowiska:

sekretarz stanu Ireneusz Zyska ze współpracownikami,

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:

zastępca prezesa zarządu Artur Michalski ze współpracownikami,

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii:

dyrektor Departamentu Gospodarki Niskoemisyjnej Przemysław Hofman ze współpracownikami,

Ministerstwo Finansów:

dyrektor Departamentu Podatków Sektorowych, Lokalnych oraz Podatku od Gier Justyna Przekopiak ze współpracownikami,

Urząd Regulacji Energetyki:

naczelnik wydziału w Departamencie Prawnym i Rozstrzygania Sporów Joanna Kędzia;

Związek Gmin Wiejskich RP:
sekretarz generalny Leszek Świętalski,

Stowarzyszenie Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej:
przewodniczący zarządu Leszek Kuliński,

Naczelna Rada Adwokacka:
pełnomocnik prezesa ds. legislacji Karol Pachnik,

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich:
główny specjalista w Zespole Prawa Karnego Piotr Zakrzewski,

Związek Miast Polskich:
pełnomocnik do spraw legislacyjnych zarządu Marek Wójcik,

Kancelaria Senatu:
pracownicy Biura Legislacyjnego: Marek Jarentowski, Mirosław Reszczyński, Michał Pruszyński.

Ad 1.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 lipca 2020 r. (sygn. akt K 4/19) dotyczący ustawy z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw omówił przedstawiciel Biura Legislacyjnego Michał Pruszyński.

Wyrok dotyczył zmiany zasad opodatkowania podatkiem od nieruchomości elektrowni wiatrowych. Przed zmianą podatek należał się gminom od całego urządzenia, natomiast po wprowadzeniu zmian opodatkowaniu podlegały tylko części budowlane elektrowni, co spowodowało obniżenie dochodów wpływających do kasy gminy. Przepisy zostały uchwalone w czerwcu 2018 r. z mocą wsteczną od stycznia 2018 r. Spowodowało to, że gminy musiały zwrócić podatnikom nadpłatę podatku za okres od stycznia do czerwca 2018 r., co negatywnie wpłynęło na budżety wielu gmin. Trybunał uznał, że takie wprowadzenie przepisów narusza konstytucyjną zasadę nieretroaktywności prawa. Zgodnie z wyrokiem Trybunału niekonstytucyjny przepis straci moc obowiązującą po upływie 18 miesięcy, tj. 5 lutego 2022 r.

Wyrok należy wykonać poprzez uchwalenie przepisów rekompensujących gminom doznany w 2018 r. uszczerbek dochodów z tytułu podatku od nieruchomości od elektrowni wiatrowych.

Nad propozycją Biura Legislacyjnego przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciele resortów środowiska i finansów, a także organizacji samorządowych. Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Ireneusz Zyska wskazał, iż ministerstwo przygotowuje projekt ustawy we współpracy z resortem finansów, mając na uwadze możliwości budżetowe oraz datę wejścia orzeczenia w życie. Przedstawiciele organizacji samorządowych wskazali na potrzebę jak najpilniejszego uchwalenia ustawy wykonującej wyrok, tak by gminy mogły ująć rekompensaty w planach budżetowych na 2022 r. Ustawa powinna rekompensować również utracone dochody z tytułu zaciągnięcia zobowiązań na zwrot podatków. Senatorowie Krzysztof Mróz i Jerzy Czerwiński wyrazili obawę o skutki finansowe wejścia ustawy w życie oraz kwestie formalne związane z wykonaniem wyroku w określonym terminie.

Przewodniczący komisji Krzysztof Kwiatkowski zgłosił wniosek o niepodejmowanie inicjatywy ustawodawczej w trybie realizacji rozpatrywanego wyroku, gdyż z uwagi na zaistniałe potrzeby (zrekompensowania wszystkich strat gminom, wskazania procedury określania wysokości rekompensat oraz podmiotu realizującego wnioski i wypłaty) zasadne będzie przygotowanie odrębnej, szerszej inicjatywy ustawodawczej, którą komisja podejmie na kolejnym posiedzeniu.

Wniosek został przyjęty przez komisję.

Konkluzja:

Komisja nie będzie wnosić o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie realizacji rozpatrywanego wyroku. Przygotuje odrębny projekt ustawy, by kompleksowo uregulować kwestię opodatkowania podatkiem od nieruchomości elektrowni wiatrowych, i przyjmie go na kolejnym posiedzeniu komisji.

Ad 2.

Projekt ustawy omówił przedstawiciel Biura Legislacyjnego Michał Pruszyński.

Projektowana rekompensata ma wyrównać gminom dochody utracone w 2018 r. (wpływy z podatku od nieruchomości) i powinna zostać wypłacona z budżetu państwa w trzech rocznych ratach. Kwota ta ma być waloryzowana o wskaźnik inflacji. Wypłata ma następować w oparciu o umotywowany wniosek gminy skierowany do ministra finansów.

Nad propozycją Biura Legislacyjnego przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciel organizacji samorządowej. Przewodniczący zarządu Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej Leszek Kuliński zaapelował o uzupełnienie projektu ustawy o wnioski zawarte w petycji skierowanej do marszałka Senatu.

Przewodniczący komisji Krzysztof Kwiatkowski zgłosił wniosek o przygotowanie projektu inicjatywy ustawodawczej, którą komisja podejmie na kolejnym posiedzeniu.

Wniosek został przyjęty przez komisję.

Konkluzja:

Komisja wnosi o przygotowanie inicjatywy ustawodawczej w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, którą podejmie na kolejnym posiedzeniu komisji.

Ad 3.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 sierpnia 2020 r. (sygn. akt K 46/15) dotyczący ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego omówił przedstawiciel Biura Legislacyjnego Michał Pruszyński.

W orzeczeniu tym TK pochylił się nad zasadami orzekania środków zabezpieczających, uznając, iż przepisy k.p.k. w zakresie, w jakim nie przewidują obowiązkowej obecności podejrzanego na rozprawie w sprawie wniosku prokuratora o umorzenie postępowania z powodu niepoczytalności sprawcy i o zastosowanie środków zabezpieczających, jest niezgodny z konstytucją. Wyrok Trybunału jest już respektowany w postępowaniach dotyczących niepoczytalności podejrzanego, w związku z tym wykonanie orzeczenia nie jest konieczne, choć możliwe. Inicjatywę powinno podjąć jednak Ministerstwo Sprawiedliwości przy okazji innej zmiany k.p.k.

Przedstawiciel RPO Piotr Zakrzewski zaapelował o podjęcie inicjatywy ustawodawczej, która przesądziłaby o obligatoryjnym udziale niepoczytalnego sprawcy w każdym posiedzeniu czy rozprawie, na których sąd decydowałby o środku zabezpieczającym wobec tej osoby, niezależnie od tego, czy prokurator zgłosił stosowny wniosek w akcie oskarżenia, czy zamiast aktu oskarżenia.

Pozytywnie do tej kwestii odnieśli się senatorowie Magdalena Kochan i Krzysztof Kwiatkowski.

Przewodniczący komisji Krzysztof Kwiatkowski zgłosił wniosek o niewykonywanie wyroku TK, lecz przygotowanie szerszego projektu inicjatywy ustawodawczej zgodnie z wnioskiem przedstawiciela RPO, którą komisja podejmie na kolejnym posiedzeniu.

Wniosek został przyjęty przez komisję.

Konkluzja:

Komisja nie będzie wnosić o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie realizacji rozpatrywanego wyroku. Przygotuje odrębny projekt ustawy, który przyjmie na kolejnym posiedzeniu komisji.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.

Opracowano w BPS